

2022MM40

Aan Provinciale Staten

ONDERWERP	Tramvervangend Busvervoer City Nieuwegein	TELEFOONNUMMER	+31623071707
DATUM	15-02-2022	E-MAILADRES	david.eerdmans@provincie- utrecht.nl
DOCUMENTNUMMER	82421795	DOMEIN/OPGAVE	MOB
VAN	David Eerdmans	TEAM	EOV
NUMMER PS	PS2022MM	PORTEFEUILLEHOUDER	Schaddelee
COMMISSIE	Milieu & Mobiliteit		
BIJLAGE	Routekaarten Tramvervangend Vervoer Nieuwegein		

Geachte dames en heren,

Essentie / samenvatting:

Van 26 februari 2022 tot en met 15 juni is er geen tramverkeer mogelijk van tussen P+R Westraven en Nieuwegein / IJsselstein in het kader van het project City Nieuwegein. Vervoerder U-OV (Qbuzz) heeft hiervoor een tramvervangend vervoerplan opgesteld. Wij hebben dit plan op 15 februari 2022 vastgesteld. Met deze brief willen wij u hierover informeren.

Inleiding:

In de eerste helft van 2022 begint in Nieuwegein de grootschalige vernieuwing van het stadscentrum. In dit project, met de naam City Nieuwegein, werken de gemeente, provincie en ontwikkelaars samen om van dit gebied een aantrekkelijk woon-, werk- en winkelgebied te maken, en tegelijk ook een goed functionerend openbaar vervoerknooppunt voor tram en bus. Onderdeel van het project is dat er een geheel nieuwe tramhalte en busstation gerealiseerd worden. Daarvoor is het nodig dat het tramtracé iets wordt verschoven ter plaatse van City Nieuwegein.

Om dit te doen wordt tussen februari 2022 en 15 juni 2022 de trambaan verlegd en een nieuwe tramhalte aangelegd. Deze vervangt de tijdelijke halte die eind 2020 is opgeleverd als onderdeel van de vernieuwing van de trambaan (VRT). Door deze werkzaamheden kan de tram tussen 26 februari en 15 juni 2022 niet rijden tussen P+R Westraven en Nieuwegein en IJsselstein. Tussen Utrecht Centraal en P+R Westraven rijdt de tram wel in deze periode.

Om de zorgen dat de reiziger toch kan blijven rekenen op goed openbaar vervoer tussen Nieuwegein, IJsselstein en Utrecht heeft de provincie in het derde kwartaal van 2021 aan vervoerder U-OV gevraagd om een tramvervangend vervoerplan op te stellen. Over dit plan is in het laatste kwartaal van 2022 overleg gevoerd tussen provincie, U-OV, de gemeenten Nieuwegein, IJsselstein en Utrecht en met het reizigersoverlegplatform ROCOV.

Op basis van dit overleg is het plan op een aantal punten bijgesteld, zie de inhoudelijke toelichting hieronder. Het definitieve plan is begin 2022 ontvangen door de provincie, en op 15 februari 2022 hebben wij dit plan vastgesteld.

Toelichting:

Opzet tramvervangend busvervoer

Net als bij eerdere tramstremmingen wordt de kern gevormd door twee buslijnen, die Utrecht Centraal verbinden met Nieuwegein en IJsselstein. Er wordt dus niet voor gekozen deze lijnen te laten beginnen/eindigen bij P+R Westraven, maar om deze door te laten rijden naar Utrecht Centraal. Zo confronteren we reizigers van en naar Utrecht Centraal (verreweg de grootste groep reizigers) niet met een extra overstap. De lijnen stoppen uiteraard wel bij P+R Westraven, zodat reizigers naar andere tramhaltes in Utrecht daar op de tram kunnen stappen.

De tramvervangende buslijnen zijn:

- Lijn 160 verbindt Utrecht Centraal met Nieuwegein Stadscentrum en Nieuwegein Zuid;
- Lijn 161 verbindt Utrecht Centraal met IJsselstein en Nieuwegein Stadscentrum.

Beide lijnen rijden 4x per uur, net zoals de tramlijnen die zij vervangen. Op de kaarten in bijlage 1 is de route weergegeven. De routes zijn nagenoeg gelijk aan de routes die in 2020 tijdens het project VRT gereden werden. Belangrijkste verschil is dat er vanwege de verbouwing van Nieuwegein Stadscentrum op het busstation Stadscentrum geen ruimte is voor de bussen van het tramvervangend busvervoer, omdat het busstation deels bouwterrein wordt. De bussen stoppen in plaats daarvan bij de halte Stadhuis, op korte loopafstand van het busstation. Daarnaast zijn de routes en dienstregeling geoptimaliseerd, in het bijzonder in relatie tot de reguliere buslijn 74. Deze lijn was vorige buitendienststelling namelijk regelmatig overvol. De optimalisatie zit onder ander in het aandoen van Utrecht Centraal Jaarbeurszijde in plaats van Jaarbeursplein, zodat alle bussen richting Nieuwegein/IJsselstein op dezelfde locatie vertrekken. Dit schept duidelijkheid en gemak voor de reiziger en helpt in de spreiding van reizigers. Daarnaast doet lijn 160 een extra halte aan in de buurt van haltes van lijn 74. Ook dit draagt bij aan een betere spreiding van reizigers.

Net als tijdens het project VRT worden deze buslijnen aangevuld met twee pendelbusjes, naar bushaltes waar geen ruimte is voor een grote bus:

- Lijn 163 / 963 verbindt Nieuwegein Stadhuis met het St. Antonius Ziekenhuis;
- Lijn 964 verbindt IJsselstein Binnenstad met IJsselstein Zuid.

De ervaring tijdens VRT leert dat deze lijnen toen zeer beperkt gebruikt werden door reizigers; de meeste reizigers kozen ervoor om de relatief beperkte afstand naar de haltes van lijnen 160 en 161 te lopen. Daarom is er nu voor gekozen lijn 964 alleen op afroep te laten rijden, op suggestie van de gemeente. Lijn 163 rijdt een vaste dienstregeling tijdens de openingsuren van de polikliniek, en daarbuiten op afroep (en heet op die momenten lijn 963).

De buslijnen worden tenslotte, net als bij eerdere stremmingen, aangevuld met de scootmobiel-regeling. Dit is vanwege het feit dat scootmobielen wel met de tram kunnen, maar om veiligheidsredenen en ruimtegebrek niet in bussen toegelaten zijn. Scootmobielgebruikers kunnen in plaats daarvan gebruik maken van de scootmobielregeling, waarmee zij op oproep met een taxibus van en naar elke halte van de tram in Nieuwegein, IJsselstein of P+R Westraven gebracht worden.

Communicatie aan de reiziger

Communicatie over het tramvervangend busvervoer aan de reiziger gebeurt door U-OV. Communicatie gebeurt zowel digitaal (op de website van U-OV, via social media) als fysiek (met posters op de haltes, op schermen in de bussen, met bewegwijzering van de tramhaltes naar de vervangende bushaltes). In de beginperiode zullen op de drukke haltes ook stewards aanwezig zijn om reizigers wegwijs te maken. Uiteraard zorgt U-OV er ook voor dat de reisinformatie wordt aangepast in het Nationaal Datawarehouse OV (NDOV), die onder meer de basis is voor reisplanners als 9292 en Google Maps.

Aandachtspunt: personeelstekort door coronagolf

Een aandachtspunt in het hele OV, en daarmee ook voor het tramvervangend busvervoer, zijn de hoge personeelstekorten die momenteel spelen als gevolg van de huidige coronagolf. Veel chauffeurs zitten met ziekte-/quarantaineverlof thuis. Voor het tramvervangend busvervoer voor City Nieuwegein wordt er nu vanuit gegaan dat het volledige vervoerplan zoals hierboven beschreven kan worden uitgevoerd, omdat hier niet goed op af te schalen is: de bus heeft immers al een lagere capaciteit dan de tram, en lagere frequenties rijden kan dus tot capaciteitsknelpunten rijden. Tegelijk is het niet geheel uit te sluiten dat ook hier een knelpunt ontstaat als ziekteverzuim onverhoopt nog verder op zou lopen.

Financiële consequenties:

De kosten van het tramvervangend busvervoer voor de periode 26 februari tot en met 15 juni 2022 zijn begroot op € 2,48 miljoen. Dit is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

- Circa € 1,6 miljoen hiervan (60%) betreft het exploiteren van de tramvervangende buslijnen. Dit is een netto bedrag, waarbij al rekening is gehouden met minderkosten door het minder rijden met de tram.
- Circa € 0,5 miljoen is benodigd voor het langer aanhouden van 15 gelede bussen die U-OV nodig heeft om dit vervoer uit te voeren. Deze bussen zijn in de dagelijkse dienstregeling niet nodig, en zouden anders door U-OV afgestoten zijn. Hierbij inbegrepen is het vervangen van verouderde apparatuur voor OV-chipkaart en reisinformatie, die vanaf 1 januari 2022 niet meer ondersteund wordt.
- De overige kosten (circa € 0,4 miljoen) zijn voor onder meer communicatie, planning, en opleiding/routeverkenning van de chauffeurs.

De hierboven genoemde kosten komen voor rekening van het tramproject City Nieuwegein, dat in het MIP is opgenomen. Hierbij wordt opgemerkt dat de kosten voor het opleiden van chauffeurs conform het BBV niet geactiveerd mogen worden. Deze kosten à € 78.000 worden ten laste van de exploitatie verantwoord in programma 6. Bereikbaarheid II - OV, beleidsdoel 6.1. Tussen de provincie, het project en U-OV zijn afspraken gemaakt over meer-/minderkosten per dag en week, mocht de tram eerder / later gaan rijden dan nu gepland is.

Vervolgprocedure / voortgang:

Het tramvervangend busvervoer gaat 26 februari van start. Uiteraard zullen U-OV en provincie monitoren hoe het loopt met de uitvoering van het tramvervangend busvervoer en de aantallen reizigers, en bij knelpunten waar nodig bijsturen. In dat geval zullen wij u daarover informeren.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen